

HYVINKÄÄ

Elinvoimaiset kylät

Hyvä lukija,

Onnittelut, että olet löytänyt Hyvinkään kylien pariin! Ne tarjoavat uniikkeja kokemuksia niin arjessa kuin juhlassakin.

Olen valtavan ylpeä siitä, miten Hyvinkään vilkas keskusta ja viehättävät kyläalueet nivoutuvat yhteen harmoniseksi kokonaisuudeksi. Voi valita elää kaupungin sykkeessä tai nauttia omaleimaisista kylistä. Tilaa asua ja elää juuri sellaisella tavalla, mikä itsestä sopivalta tuntuu, löytyy runsaasti.

Jokainen kylä kertoo omaa tarinaansa historiasta, alueen toiminnoista ja luonnosta. Kylät eivät silti ole vain paikkoja – ne ovat myös aktiivisia yhteisöjä, joissa naapurit tuntevat toisensa ja yhteisöllisyys näkyy esimerkiksi paikallisissa tapahtumissa. Kylien monimuotoisuus rikastuttaa koko kaupunkia.

Rohkaisen jokaista lähtemään löytöretkelle kyliin. Niihin tutustuminen on samalla sekä matka menneisyyteen että askel nykypäivään. Olitpa sitten piipahtamassa hetkellisesti tai etsimässä pysyvää kotia, jokainen hetki elinvoimaisissa ja kauniissa kylissä jää varmasti mieleen pidemmäksi aikaa.

Tervetuloa tutustumaan Hyvinkään kyliin – kaupunkimme sydämeen.

Joulukuussa 2023,

Pinja Perholehto

Hyvinkään kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Sisällys

Ahdenkallio-Ylentola	4
Kaukas	10
Kytäjä	17
Noppo	23
Palopuro	28
Ridasjärvi	35
Usmi	40

Lämmin kiitos kylillemme arvokkaasta yhteistyöstä tämän esitteen tekemisessä.

Toimittaja **Vesa Keinonen**

Taitto **Heidi Laine**

Valokuvat:

Teemu Heikkilä, Harri Kangas, Heidi Laine, Sami Landberg, Janne-Antti Latvala, Annika Luukkonen, Samppa Mustonen, Sari Ricciardella, Jacob Sjoman, Jetro Staven, Matti Vassinen ja Markku Venho

Esitteemme linkit vievät verkkosivuillemme. Sivuilla olevat kyläesittelyt elävät ja kasvavat ajan mittaan.

www.hyvinkaa.fi/kotihyvinkaalla

Ahdenkallio-Ylentola

Ahdenkallion ja Ylentolan kaksoiskylä edustaa viihtyisää ja avaraa maalaismaisemaa vain muutamia kilometrejä Hyvinkään kaupungin keskustasta. Molemmista kylistä on hyvät yhteydet jokaiseen ilmansuuntaan.

Kyllillä on paljon peltoja ja metsiä, joten luonto on lähellä. Alueen maastoissa on myös erinomaiset marjatus- ja sienestysmahdollisuudet.

Ahdenkallion kylä on saanut nimensä Ahdenkallion kartanosta, jonka ensimmäinen päärakennus valmistui vuonna 1905. Kartanon maat muodostettiin Hausjärven puolella sijaitsevan Erkylän kartanon eteläisimmistä osista.

Ahdenkallion kartanon historia kytkeytyy moniin koko Suomessakin tunnettuihin sukuihin, esimerkiksi Donnereihin. Tilanomistaja **Minette Donnerin** lahjoituksilla perustettiin Hyvinkäälle kaksi koulua, ja naisasialiikkeen edelläkävijä tuki monella muullakin tavoin alueen kehitystä.

Ahdenkallion kartanon pellot ovat 1990-luvulta asti olleet vuokralla. Alue on kaunista maalaismaisemaa, jossa saattaa nähdä laiduntavia hevosia. Pääkartanon lisäksi maatalouden kulta-ajoista muistuttavat muun muassa komea sivukartano Tiikerinkallio sekä vanha meijeri.

Ylentolan kylällä sijaitsee useita vanhoja maatiloja, sodanjälkeisen asutustoiminnan myötä syntyneitä tiloja sekä uudempaa rakennuskantaa. Siellä toimii aktiivinen ja yhteisöllisyyttä vaaliva Ahdenkallion-Ylentolan kyläyhdistys ry. Sen tukikohtana toimii 1900-luvun alussa talkoilla rakennettu entinen Ahdenkallion koulu.

Kyläyhdistys ylläpitää kylätaloa, vuokraa sitä juhlatilaisuuksiin ja käyttää sitä eri harrastustoimintoihin. Kylätalon pihalla on grillikota, puusauna, hiekkakenttä, lentopallokenttä ja lapsille erilaisia laitteita keinuista trampoliiniin.

Kylätalo on monenlaisen yhteisöllisen toiminnan keskus. Sinne kokoontutaan esimerkiksi talkoisiin, tansseihin, joulujuhliin ja lasten Halloween-juhliin.

Lähin kyläkoulu löytyy Ridasjärveltä, jossa on myös päiväkotia. Vaihtoehtona on Hyvinkään keskustassa sijaitseva Hämeenkadun koulu, jonka vieressä on myös päiväkotia. Ne ovat pääkaupunkiseudulla työssä käyvien suosiossa, koska molemmat sijaitsevat rautatieaseman reitillä.

Ahdenkallion ja Ylentolan kylillä elämä on vireää muun muassa monenlaisen yritystoiminnan ansiosta. Esimerkiksi Terapiapalvelu Breyting on erikoistunut työnohjaukseen ja hevosavusteiseen psykoterapiaan. Yrityksellä on Ahdenkalliontiellä oma pieni talli, jossa on islanninhevosia.

Saman tien varressa sijaitsee myös Hyvinkään tuoremehuasema. Se toimii elo-lokakuussa eli omenan satokauden ajan.

www.hyvinkaa.fi/ahdenkallio-ylentola

Kaukas

Kaukasten luonnonläheinen ja tunnelmallinen kyläkokonaisuus (Kaukas, Myllykylä ja Uusikylä) sijaitsee Tuusulan ja Mäntsälän rajoilla noin 15 km Hyvinkään keskustasta.

Kyliä halki virtaavassa Keravanjoessa on Kaukasten ja Myllykylän alueella 11 koskea. Joki onkin aina ollut merkittävä virkistyskohde alueen asukkaille. Sen varren vehreät lehdot sekä rauhallinen Keravanjokikanjoni tarjoavat elinympäristön monille eri eliölajeille.

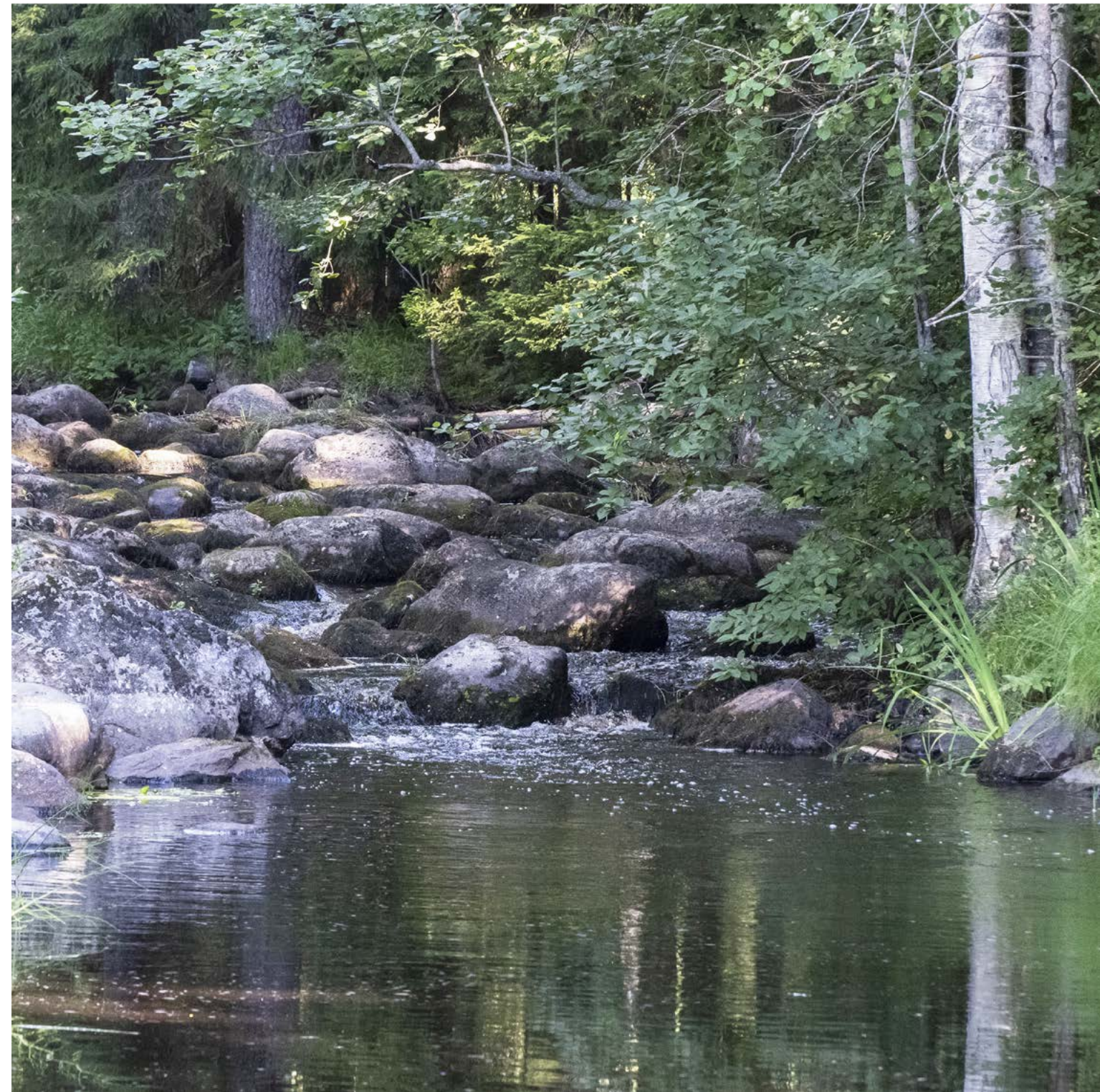
Kyliä elämä on vireää. Tärkeitä mahdollistajia ja yhteisöllisyyden lisääjiä ovat Kaukasten Asukasyhdistys sekä Kaukasten kulttuuriyhdistys Vanun Voima.

Kaukas - teollisuutta ja kulttuuria

Kylistä suurin on noin 300 asukkaan Kaukas. Se alkoi muodostua kyläksi ja myöhemmin teollisuustaajamaksi vuonna 1873 perustetun Oy Kaukas Ab:n lankarullatehtaan myötä. Sen tuotanto lakkautettiin kuitenkin jo vuonna 1898 raaka-ainepulan takia.

Vuonna 1902 perustettiin lankarullatehtaan paikalle Oy Suomen Vanutehdas Ab. Se jatkoi kylän teollista toimintaa seuraavat 80 vuotta kasvaen yli 500 henkeä työllistäväksi yritykseksi. Myöhemmin tehdas toimi vielä muutamia vuosia eri nimellä.

Tehtaiden työläisasunnot ja omakotiasutus muokkasivat kylästä taajaman. Säilyneet työläisasunnot ovat nykyisin omistusasuntoja.

Kaikkien kolmen kylän keskuspaikka on Kaukasten Juhlatalo. Siellä järjestetään vuosittain useita konsertteja sekä monipuolista kerhotoimintaa.

Kaukas EloFolk -konsertteja on järjestetty vuodesta 2017 alkaen. Päätapahtumasta, Kaukas EloFolk -kansanmusiikkifestivaalista pääsee nauttimaan vuosittain elokuun puolivälin tietämillä. Esiintyjinä on sekä kotimaisia että ulkomaisia kansanmusiikin kärkinimiä, ja yksittäisiä konsertteja kuullaan lisäksi ympäri vuoden. Ajantasaiset konserttiedot löytyvät EloFolkin kotisivuilta: kaukaselofolk.fi.

Kaukasten palvelutarjontaa täydentää Baaribussi, joka toimii kausiluontoisesti Vanhan vanutehtaan pihalla osoitteessa Jokipadontie 37. Baaribussissa järjestetään myös erilaisia tapahtumia.

Kaukasten Juhlatalon edestä löytyvät myös opasteet luontopolulle ja pyöräilyreitille. Luontopolun pituus on 1,3 km ja siellä on 11 kohdeopastetta. Ne kertovat Kaukasten luonnon monimuotoisuudesta sekä kylän

paikallishistoriasta. Polku kulkee osin pitkospuupolku- ja osin kylätietä pitkin.

Kaukasten kylässä ja sen ympäristössä kiertää 16-20 km pyöräilyreitti. Mobiilireitti tutustuttaa Kaukasten kylän luontoon, historiaan ja maisemaan. Pyöräreitin varrella on 31 kohdetta, joiden tiedot aukeavat mobiililaitteellasi kohteelle saavuttaessa. Lue QR-koodi Kaukasten Juhlatalolla, Jokipadontie 6, sijaitsevasta opastaulusta sekä lataa Nomadi-sovellus ja reitti laitteeseesi.

Myllyjen ja kulttuurin Myllykylä

Myllykylä on saanut nimensä kahdesta siellä toimineesta myllystä, jotka hyödynsivät Keravanjoen runsaasta koskivoimaa.

Rieskakosken Ali-Myllystä on jäljellä enää rauniot, mutta toinen mylly Koskenmaalla kehittyi vuonna 1910 Koskenmaan sahaksi. Se toimi 1960-luvulle asti. Sittemmin entisen sahan paikalle on muotoutunut Koskenmaan kartano, joka on nykyisin yksityiskäytössä.

Myllykylän Kalkkikalliolla toimi noin 300 vuoden ajan aina 1850-luvulle asti kalkkilouhos masuuneineen. Kalkkia on viety aikoinaan muun muassa Hämeen linnan ja Hollolan kirkon kunnostuksiin. Kalkkilouhosalue on muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäännös.

Myllykylässä asuu nykyisin noin 80 asukasta. Aktiiviviljelijöiden määrä on laskenut muutamaan, mutta heidän ahkeruutensa riittää pitämään peltoalueet viljelyksessä ja kylän edelleen maaseutumaisena.

Kesällä 2024 Myllykylä saa uutta kulttuuritarjontaa. Kylään avautuva Middle of Nowhere -taidepuisto esittelee laaja-alaisesti itseoppineiden taiteilijoiden ITE-taiteita. Taidepuistossa tulee olemaan useiden ITE-taiteilijoiden teoksia ja installaatioita, joista osa on pysyvästi näytteillä ja osa vaihtuvasti esillä. Taidepuiston ja kesäkahvilan osoite on Koskenmaantie 187.

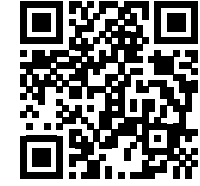
Uudenkylän perinteistä maalaismaisemaa

Uusikylä sijaitsee Jokelan ja Kaukasten välissä, ja se on Kaukasten alueen kolmesta kylästä vanhin. Uusikylä kuului ennen silloiseen Hyvinkään maalaiskuntaan liittämistä etelähämäläiseen Hausjärven kuntaan.

Uudessakylässä asuu noin 250 ihmistä, ja se on edelleen vehmasta maalaismaisemaa. Lehmät ovat hävinneet laitumilta ja tilalle ovat tulleet hevoset. Kylästä löytyy kauniita vanhojen maatilojen pihapiirejä, ja uutta omakotiasutustakin on noussut.

Nykiön Nykäys on vuosittain Uudessakylässä järjestettävä suosittu kuntokävelytapahtuma.

www.hyvinkaa.fi/kaukas

Kaukas EloFolk

Kytäjä

Kytäjän historia alkaa 1500-luvulta, jolloin muodostui Nääsin kylä. Myöhemmin Kytäjän kartanon omistajiin ovat kuuluneet niin **Tottin**, **Flemingien** kuin **Armfeltien** suvut.

Täyteen loistoonsa Kytäjän nosti **Linderien** suku 1800-luvulta alkaen, jolloin kartanosta muodostui Pohjoismaiden suurin yksityisessä omistuksessa oleva maatila. Sen maa-alat olivat 50 000 hehtaaria, ja työntekijöitä oli yli 5000. **Hjalmar Linder** rakennutti Hyvinkää-Karkkila -välille kapearaiteisen rautatien (1912–1967) Högforsin tehtaiden kanssa. Tästä muistona on edelleen Kytäjän asema kartanon mailla. Pikku Pässin (veturi nro 5) kyytiin pääsee nykyään Jokioisten Museorautatiellä.

Linderien kauden jälkeen rapistuneen tilan nosti kukoistukseen arkkitehti **Väinö Vähäkallio**. Vähäkallioiden aikaan kartano oli perustamassa Kytäjän kirkkoa, ja se toimi merkittävässä roolissa kotimaisen ruoan tuotannossa sekä sotien aikana että niiden jälkeen.

Nykyisin **Laakkosen** suvun omistuksessa olevasta kartanosta ja sen värikkästä historiasta kertovat muun muassa lukuisat säilyneet rakennukset ja kaunis puusto Kytäjärven pohjoispuolella. Vuonna 2023 Kytäjän kartanon 3800 hehtaarin metsäalueet myytiin ruotsalaiselle Skogssällskapet-säätiölle.

Alati kehittyvä kylä

Kytäjä on kasvava kylä. Kytäjärven eteläpuolelle on rakentunut uudisasutusta niin Isokylässä kuin Ollilassakin. Toisaalla kylässä on myös pitkään saman suvun hallussa olevia asuttuja tiloja sekä paljon perinteisiä maalaistaloja.

Kytäjärven länsirannalla kuvankauniilla paikalla sijaitsee vuonna 1874 toimintansa aloittanut Kytäjän koulu. Siinä toimii alakoulun (luokat 1-6) lisäksi esiopetusryhmä sekä aamu- ja iltapäiväkerho. Vieressä on myös Hyvinkään kaupungin omistuksessa oleva Rytkön leirikeskus rantasaunoineen.

Kytäjä kehittyy jatkuvasti vastaamaan myös monenlaisten vierailijoiden tarpeisiin. Huonokuntoinen kartanorakennus purettiin 2023. Kartanon alueelle on kunnostettu majoituspalveluita ja juhlatiloja kartanon sivu- ja tallirakennuksiin, kahvila sekä padel-kentät.

Kytäjärven länsipuolella sijaitsee kansainvälisestikin korkealle arvostettu golfkenttäkokonaisuus, jossa on kaksi 18 reiän kenttää, ravintola ja erilaisia majoitusvaihtoehtoja. Vuoden 2023 lopulla Kytäjä Golfin alueelle avattiin uusi hotelli Törölä. Se on alkujaan kartanoherra Väinö Vähäkallion suunnittelema työntekijöiden asuinrakennus.

Kaunis ja monimuotoinen luonto

Kytäjän kylän lähistöllä sijaitseva laaja Kytäjä-Usmin ulkoilualue antaa erinomaiset mahdollisuudet retkeilyyn monipuolisen luonnon keskellä. Alueen järvet, monet pienet lammet, lukuisat metsäpurot, metsät ja kalliot muodostavat hyvin monimuotoisen kokonaisuuden. Ulkoilureitit on selkeästi viitoitettu, ja niiden varrella on yhteensä seitsemän huollettua nuotiopaikkaa.

Keväisin ja syksyisin Kytäjän alueen kautta kulkee kymmeniä lintulajeja, jotka levähtävät Kytäjärvellä ja sitä ympäröivillä pelloilla. Alueen laajoissa metsissä elää perinteisten pikkunisäkkäiden lisäksi niin ilveksiä kuin susiakin. Metsäkauriskanta on runsaslukuinen ja niiden lisäksi alueella tavataan valkohäntä- ja täpläkauriita kaikissa niiden ilmentymisväreissä, myös valkoisina.

Yhteisöllisyyttä ja yritystoimintaa

Nykyisin Hyvinkään seurakunnan käytössä oleva Kytäjän kirkko toteutui 1936, kun arkkitehti Väinö Vähäkallio ja rouva **Astrid Vähäkallio** lahjoittivat kirkon piirustukset sekä Kytäjän kartanon maita ja rakennustarvikkeita alueen kirkkoa ja hautausmaata varten. Kirkko rakentui kyläläisten talkootyönä, ja osa rakentajista on ikuistettu **Kaapo Wirtasen Apostolit**-maalaukseen saarnatuolissa. Kirkon ensimmäinen jumalanpalvelus järjestettiin jouluna 1938.

Kirkkoa vastapäätä sijaitsee Kytäjän Maamiesseuran omistuksessa oleva, **Väinö Siikosen** suunnittelema Maapirtti. Maapirtin arkkitehtuurissa on vahvasti mukana myös Väinö Vähäkallion kädenjälki. Vuonna 1953 valmistunut juhlatalo on peruskorjattu 2000-luvulla.

Kytäjällä toimii lukuisia elinvoimaisia yrityksiä, kuten majoitus- ja ravitsemistoimintaa, keramiikkapaja, hyvinvointi- ja terveyspalveluja, puutarha-, maa- ja metsätalousyrityksiä sekä kiinteistöalan toimintaa. Työpaikkojen lisäksi ne tekevät omalta osaltaan Kytäjää tunnetuksi laajemmin, jopa kansainvälisesti.

Kytäjällä toimii myös aktiivinen Kytäjän Kyläyhdistys ry, jonka tehtävänä on edistää niin asukkaiden viihtyvyyttä kuin luonnon monimuotoisuutta. Vuonna 2022 kyläyhdistys julkaisi **Aimo Tuomisen** toimittaman *Kytäjä wanhoissa kuvissa* -teoksen, joka avaa aivan uuden näkökulman Kytäjän historiaan.

www.hyvinkaa.fi/kytaja

Noppo

Noppo on noin tuhannen asukkaan hyvinkääläiskylä, joka sijaitsee Salpausselän harjun pohjavesialueella. Sijainniltaan se asettuu Hyvinkään eteläosaan, suurten valtavyölien risteykseen.

Kylältä löytyy koulu, päiväkoti, hyvät ulkoilumahdollisuudet, toimiva infrastruktuuri ja erinomaiset kulkuyhteydet niin etelään Helsingin suuntaan kuin pohjoiseen Hämeenlinnan suuntaan.

Nopon kylän maisemaa hallitsevat omakotitalot, laajat peltoalueet sekä kuusi- ja mäntykangasmetsät.

Entiselle soranottoalueelle rakennettu ainutlaatuinen Suomiehen luontopolku sijaitsee vain kivenheiton päässä kylältä. Kyseessä on kaikille avoin helppokulkuinen ulkoilualue, jossa tehdään ennallistamistoimia luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Suomiehen alueelta löytyy mielenkiintoista luonnonmukaista taidetta, esimerkiksi kivistä muodostettu näyttävä jättiläisen jalanjälki.

Nopossa pääset nauttimaan luonnosta suoraan kotioveltas. Erinomaiset metsäpolut niin polkujuoksuun kuin maastopyöräilyyn lähtevät suoraan kylältä. Reittejä löytyy niin lapsiperheille kuin vaativammillekin liikkujille.

Seitsemän veljeksien vaellusreitti kulkee Nopon kylän läpi korkealla Salpausselän päällä. Vaihteleva reitti alkaa Hyvinkäältä ja päättyy Helsinkiin. Sen varrella Hyvinkään alueella on kaksi kaupungin ylläpitämää nuotiopaikkaa.

Muutaman kilometrin päässä Noposta sijaitsevat niin näyttävät hiekkakuopat ulkoiluun, lapsiystävällinen uimaranta kuin hiihtoladut. Kylän tiet ovat valaistut ja asfaltoidut. Kevyen liikenteen väylää pitkin pääset turvallisesti Hyvinkään keskustaan.

Koulu kylän sydämenä

Nopon kylän keskellä sijaitsee 1960-luvulla rakennettu kyläkoulu sekä kunnallinen päiväkotikoulu. Yhteisöllisessä koulussa on lukuvuonna 2023–2024 lähes 70 oppilasta luokilla 1–6, sekä esiopetusryhmässä. Päiväkoti sijaitsee samassa pihapiirissä. Koululla järjestetään lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa.

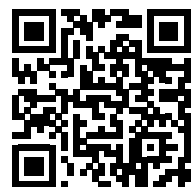
Nopon koulun vanhempainyhdistys Reppu ry edistää vanhempien, koulun ja päiväkodin välistä yhteistyötä sekä mahdollistaa lapsille virike- ja retkitoimintaa. Koululla järjestetään myös koko kylälle avointa yhteistä toimintaa, kuten joulu- ja kevättapahtumia. Koulun vehreässä peltojen ympäröimässä pihapiirissä on talvisin kaikille avoin valaistu luistelukenttä.

Nopon sijainti isojen kulkuväylien risteyksessä mahdollistaa nopeat kulkuyhteydet moneen suuntaan. Helsinkiin on 50 km ja Hämeenlinnaan saman verran. Kehä III:lle ja Helsingin lentokentälle matka on vain 35 km.

Kolmostien liittymä sijaitsee vain lyhyen matkan päässä kylältä, mikä mahdollistaa sujuvan työmatkaliikenteen omalla autolla esimerkiksi pääkaupunkiseudulle. Hyvinkään keskustan kattavat palvelut ovat vain kymmenen minuutin ajomatkan päässä.

Julkinen liikenne puolestaan mahdollistaa esimerkiksi työmatkaliikenteen Helsingin keskustaan sekä Hyvinkäälle, myös suoraan rautatieasemalle.

www.hyvinkaa.fi/noppo

Palopuro

Palopuro on pääradan molemmin puolin sijaitseva kylä Hyvinkään keskustan ja Jokelan välissä. Etäisyyttä kumpaankin kertyy noin viisi kilometriä.

Kylälle on tyypillistä kaunis ja avara peltomaisema. Palopurossa asuu noin 400 ihmistä ja koko alueella noin 600.

Palopurolle tuli vuonna 1905 oma rautatieseisake, josta muun muassa kuljetettiin tilojen maataloustuotteita Helsinkiin. VR lakkautti seisakkeen vuonna 1996.

Aikaisemmin Palopurossa on ollut myös kauppa, kirjasto, koulu, neuvola, posti ja postipankki. Kaikki nämä palvelut saa nykyisin Hyvinkään keskustasta. Palopurosta on useita päivittäisiä bussivuoroja sekä Hyvinkäälle että Jokelan suuntaan. Osa busseista ajaa suoraan Hyvinkään rautatieasemalle.

Kevyen liikenteen väylä kulkee Palopurosta sekä Hyvinkään keskustaan että Jokelaan suuntaan.

Luomutuotannon edelläkävijä

Palopuro on nykyisin luomutuotannon edelläkävijä. Kylään on syntynyt usean luomutilan (Knehtilä, Lehtokumpu ja Mäntymäki) ja muun alan toimijan yhteistyöverkosto, Palopuron symbioosi. Siinä on kehitetty kansainvälisenä pioneerihankkeena energia- ja ravinteomavarainen luomutuotantomalli.

Luomuyrittäjien palopurolainen yhteisö tuottaa mm. viljatuotteita, vihanneksia, kananmunia, biokaasua sekä biokaasu-mädätettä lannoitteeksi.

Samalla **Eerolan** huvilla pitkään ollut Knehtilän tila on yksi Palopuron yhteisöllisiä keskuksia. Sieltä löytyy juhla- ja kokoustilat, café & puoti sekä tilan yhteydessä toimiva kotieläinpiha Hetkitalli.

Vanha Knehtilän navetta on kunnostettu suureksi viihtyisäksi tilaksi, jossa järjestetään monipuolisia juhlia joka lähtöön. Kahvilan herkut valmistetaan paikan päällä, ja puoti tarjoaa oman tilan sekä muiden lähituottajien tuotteita.

Knehtilässä järjestetään myös lämminhenkisiä tapahtumia ympäri vuoden. Esimerkiksi syys- ja joulu-markkinat vetävät paikalle väkeä sadoittain laajaltakin alueelta. Kesäisin tilan suuressa ladossa pidetään kesäteatterinäytäntöjä.

Salonkiravintola panostaa lähiruokaan

Palopurossa sijaitsee myös tunnelmallinen ja lähiruokaan panostava Salonkiravintola Neilikka. Se palvelee yli satavuotiaassa maatilan päärakennuksessa erityisesti juhlien järjestäjiä. Joka kuun viimeisenä sunnuntaina on tarjolla brunssi.

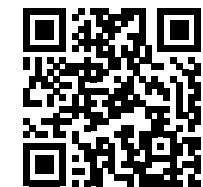
Viime vuosina ravintolan pihapiiriin vanhojen mäntyjien lomaan on tehty kukkivaa metsäpuutarhaa.

Neilikan talolla on mielenkiintoinen historia. Maatilan on aikoinaan omistanut **Olavi J. Mattila**, joka oli presidentti **Urho Kekkosen** sisäpiiriä ja ministerinä kuudessa eri hallituksessa. Talossa on kestitty niin Suomen presidenttejä kuin korkeita ulkomaalaisia valtiovieraita.

Ympäristötaitetta

Taidepolku Palas ilahduttaa vierailijoita Haapasaarentien varrella. Ympäristötaidepolku nostaa esille taiteen ja luonnon vuoropuhelun.

www.hyvinkaa.fi/palopuro

Ridasjärvi

Ridasjärvi on noin 400 asukkaan pitkän historian omaava kylä Hyvinkäällä, noin 10 kilometriä kaupungin keskustasta itään.

Kylän nimi tulee samannimisestä järvestä, jonka itärannalla kylä sijaitsee. Ridasjärvi on pinta-alaltaan 296 hehtaaria ja keskisyvyydeltään 80 senttimetriä. Rannat ovat monin paikoin soisia ja umpeen kasvavia. Ridasjärvessä on useita kaisla- ja kortesaarekkeita.

Ridasjärven, Järvisuon ja Ritassaarensuon kokonaisuus muodostaa kansallisesti merkittävän FINIBA-linnustoalueen. Ridasjärvellä pesii runsaasti naurulokkeja, sinisorsia, telkkiä, nokikanoja ja härkälintuja. Myös harvinainen pikkulokki pesii järvellä vakituisesti.

Keväisin muuttavia lintuja levähtää järvellä sadoittain. Yleisimpiä ovat joutsenet, joiden lisäksi tavataan kymmeniä metsähanhia ja joitakin kanadan-, meri- ja tundrahamhia.

Ritassaarensuolla elää lähinnä yleisiä eteläsuomalaisia lintulajeja. Erityistä suojelua vaativia lajeja ovat kurki, sääksi ja teeri.

Kulttuuri- ja liikuntamahdollisuuksia

Kylässä toimii Ridasjärven koulu, joka on alakoulu 1.–6.-luokkalaisille, sekä esiopetusryhmä. Koulun yhteydessä on myös aktiivinen päiväkot.

Ridasjärven elämää vilkastuttaa osaltaan aktiivinen nuorisoseura, joka on perustettu vuonna 1900. Se järjestää kyläjuhlia, jumppaa, näyttelyitä ja nuorille tarkoitettua toimintaa.

Ridasjärven Nuorisoseuralla on oma vuonna 1911 rakennettu seurantalo Päivölä. Sitä vuokrataan eri tarkoituksiin niin yksityisille kuin yhteisöille.

Kylällä toimii myös kalastuskunta ja useita metsästysseuroja. Kalastuskunta vuokraa veneitä, kanootteja ja polkupyöriä. Sen kautta ovat saatavilla myös kalastus- ja linnustusluvut.

Ridasjärven kylältä muutaman kilometrin päässä sijaitseva Hyvinkään ampumaurheilukeskus tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet muun muassa haulikko- ja luodikkoammuntaan.

Ridasjärvellä on panostettu huomattavasti liikunnan harrastamiseen. Vuonna 2023 peruskorjattu urheilukenttä tarjoaa monipuoliset liikuntamahdollisuudet. Siellä voi harrastaa esimerkiksi pesäpalloa, jalkapalloa, lentopalloa ja skeittausta.

Liikuntakaukalossa pääsee pelaamaan koripalloa ja jalkapalloa. Talvella kaukalossa voi pelata jääkiekkoa ja luistella.

Ridasjärven kylän läpi kulkee suosittu kevyen liikenteen väylä, jonka varrella on kesäkahvila. Se on saanut suuren suosion, ja on kesäisin vilkkaassa käytössä.

www.hyvinkaa.fi/ridasjarvi

Usmi

Helsinki-Tampere -moottoritien länsipuolella sijaitseva Usmi tunnetaan erityisesti merkittävästä Kytäjä-Usmiin ulkoilualueesta. Siellä on tilaa liikkua ja hengähtää kaikkina vuodenaikoina; ulkoilualue on yli 20 neliökilometrin laajuinen.

Usmi on korkeiden kallioiden ja syvien rotkojen seutua, joka jylhyydellään tuo paikoin mieleen paljon pohjoisempaa sijaitsevat seudut. Monimuotoisen luonnon ohella alueelta löytyy myös asutusta, vaikkakaan varsinaista kylämäistä asutuskeskittymää Usmissa ei ole. Asukkaiden yhdyssiteenä toimii Usminjärven alueen asukasyhdistys.

Vähävetisellä Hyvinkäällä Kytäjä-Usmi muodostaa poikkeuksen: sieltä löytyy peräti 26 pikkujärveä ja lampea. Lisäksi alueella virtaa lukuisia puroja. Puronvarsilohdoissa kasvaa useita harvinaisia ja etenkin Uudellamaalla uhanalaisia kasvilajeja, kuten hirvenkello, kynäjalava, lehtoneidonvaippa ja kullero.

Eläinlajeista Kytäjä-Usmissa viihtyvät muun muassa hirvi, ilves, liito-orava, valkohäntäkauris, kuusipeura ja villisika. Näyttäytyvätpä alueella joskus myös karhu ja susi.

Ulkoilualue on varsinainen liikkujan paratiisi. Kytäjä-Usmista löytyy runsaasti merkittyjä polkuja, pyöräily- sekä hiihtoreittejä. Merkittyjä vaellusreittejä alueella on kaikkiaan 40 km, maastopyöräilyreittejä 27 km ja kaupungin ylläpitämiä latuja 23 km. Parkkipaikkoja löytyy muun muassa Kytäjätien varrelta.

Reittien varrella on yhteensä seitsemän huollettua nuotiopaikkaa. Niiden varustus vaihtelee. Parhaimmillaan nuotiopaikalta löytyy laavu, kuivakäymälä, jätehuolto, nuotiokehä ja puuliiteri, pöytä ja penkit sekä uimalaituri. Lisäksi Hyvinkään Latu ry:llä on alueella ulkoilumaja Latu-Miilu.

Kytäjä-Usmiin järjestetään yksityisten palveluntarjoajien toimesta myös monenlaisia retkiä. Alueeseen pääsee eri vuodenaikoina tutustumaan mm. maastopyörillä, kanooteilla, reppulautoilla sekä lumikengillä.

Usminjärven uimaranta on hyvinkääläisen oma Riviera. Se on Hyvinkään kaupungin ylläpitämä, etenkin kesäisin hyvin suosittu uimapaikka. Uimarien käytössä ovat pukutilat, wc, rajattu lasten uintialue, laituri sekä kesäkioski.

Kesäsesongin lisäksi Usmin uimarantaa ollaan aktivoimassa myös talviuintipaikkana kaupungin ja Hyvinkään talviuimarit ry:n toimesta. Kylmän veden uimarit saavat nauttia toisinaan myös paikalle tuodun peräkärriysaunan löylyistä.

Usmin alue on yksi Hyvinkään kaupungin aktiivinen elämyskaupunki -kärkihankkeen kehittämiskohteista. Muiden muassa uimarannan parkkipaikkaa ollaan laajentamassa.

Usmissa näkee usein myös hevosia. Lähistöllä sijaitsee Hyyppärän alue, joka on Suomen toiseksi suurin hevoskeskittymä. Hyyppärästä löytyy erittäin laaja valikoima erilaisia hevosharrastukseen liittyviä palveluita. Alueella toimii useita talliyrittäjiä, jotka tarjoavat ratsastustunteja, valmennusta ja tallipaikkoja.

Hyyppärässä on lisäksi ratsastuskenttiä, maneeseja ja maastoratsastusreittejä. Alueella toimii myös hevos-sairaala ja kengityspaja.

www.hyvinkaa.fi/usmi

